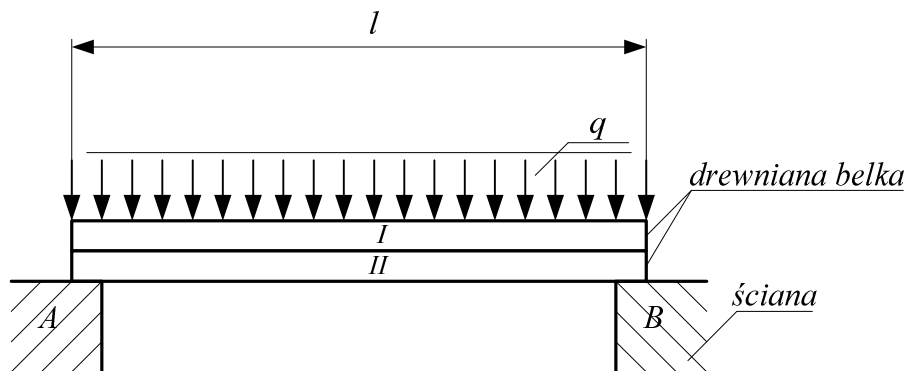

XLIV OLIMPIADA WIEDZY TECHNICZNEJ

Zawody III stopnia

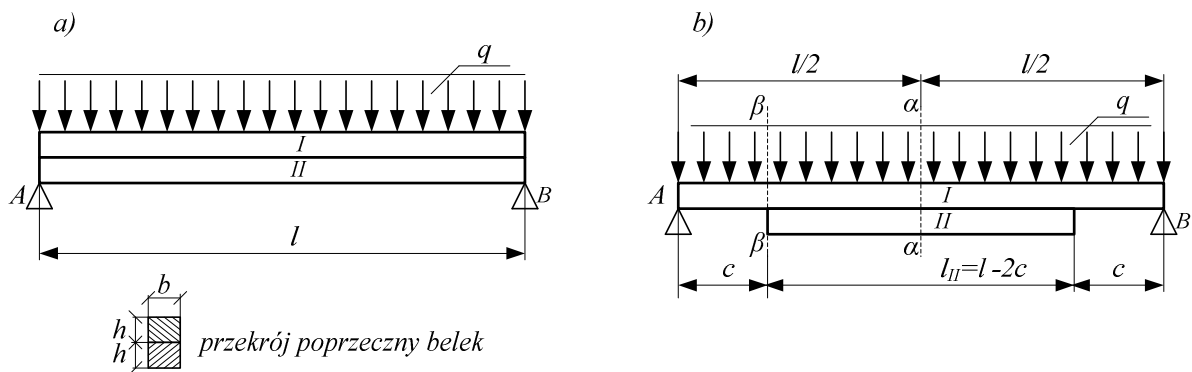
Zadania dla grupy mechaniczno-budowlanej

Zadanie 1

Rys.1. Belka dwuwarstwowa

Podczas pewnej budowy zaistniała potrzeba zastosowania drewnianej belki swobodnie podpartej na dwóch sąsiednich pionowych ścianach, która miała przenosić obciążenie równomiernie rozłożone q (rys 1.). Belka należało wykonać jako dwuwarstwową, złożoną z belek o przekroju prostokątnym $b \times h$ (rys. 2a).

Rys.2. Belka dwuwarstwowa przed i po modyfikacji

Organizatorem OWT jest Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT.
Olimpiada jest finansowana ze środków MEN.

Obie części belki (górną – I i dolną – II) miały być ze sobą zespolone w sposób trwały, bez poślizgu w ich płaszczyźnie stykowej. Młody inżynier doszedł jednak do wniosku, że skoro na długości belki momenty zginające mają zmienną wartość – największe są w strefie środka rozpiętości, mniejsze w strefach przypodporowych, a nad samymi podporami osiągają wartości zerowe, to belka II warstwy dolnej (rys.2b) nie musi mieć tej samej długości, co belka I warstwy górnej. W ten sposób część materiału belki dolnej można zaoszczędzić. Postanowił udowodnić to obliczeniowo, przyjmując dodatkowo warunek, że wartość naprężeń σ w przekroju ($\beta - \beta$), w którym belka dwuwarstwowa staje się belką jednowarstwową, będzie taka sama jak naprężenia σ_{max} w środku (przekrój $\alpha - \alpha$) rozpiętości belki dwuwarstwowej.

Wyznacz długość belki dolnej $l_{II} = l - 2c$, która spełnia przedstawiony wyżej warunek.

Dane: długość podporowa belki $l = 4,0$ m, szerokość obu belek $b = 0,08$ m każda, wysokość obu belek $h = 0,1$ m każda. Wartość obciążenia q nie jest potrzebna do rozwiązania zadania.

Ciężar własny drewnianych belek można pominąć.

Autor: Wojciech Radomski

Koreferent: Jacek Bzowski

Zadanie 2

Pawilon sklepowy ma szerokość S , długość B i wysokość H . Ściany pawilonu wykonane są z betonu ocieplonego wełną mineralną i tynku mineralnego. Grubość betonu wynosi g_b , łączna grubość tynku wynosi g_t , a wełny mineralnej g_{wm} . W każdej z dłuższych ścian znajduje się I_{ok} okien, a po jednym oknie jest w ścianach krótszych. Okna mają współczynnik przenikania ciepła U_{ok} i wymiary $S_{ok} \times H_{ok}$. Drzwi do pawilonu o wymiarach $S_d \times H_d$ o współczynniku przenikania ciepła U_{dr} znajdują się w jednej dłuższej i jednej krótszej ścianie. Współczynnik przenikania ciepła stropu wynosi U_{str} . Strata ciepła do gruntu równa jest połowie straty ciepła przez strop. Temperatura wewnątrz pomieszczenia wynosi t_w , a na zewnątrz t_z . W pomieszczeniu pracuje piec węglowy o sprawności η_w .

W pawilonie przeprowadzono remont, w ramach którego zamieniono piec węglowy na kocioł gazowy o sprawności η_g oraz jedną z dłuższych ścian betonowych zastąpiono płytą ze szkła modyfikowanego o współczynniku przenikania ciepła U_{sp} .

Obliczyć

- a) Ilość spalanego węgla kamiennego przed remontem oraz ilość wydzielanego podczas procesu spalania dwutlenku węgla, jeżeli wartość opałowa paliwa wynosi W_{uw} , a zawartość czystego węgla w paliwie wynosi g_1 .
- b) Ilość spalanego paliwa, po wymianie pieca na kocioł gazowy, ale przed wymianą ściany oraz ilość wydzielanego w tym wypadku dwutlenku węgla, jeżeli wartość opałowa gazu wynosi W_{ug} i jeżeli składnikami paliwa zawierającymi węgiel są metan CH_4 (objętościowo r_{CH_4}) i etan C_2H_6 (objętościowo $r_{\text{C}_2\text{H}_6}$).
- c) Procentowy przyrost zużycia energii potrzebnej do utrzymania w pomieszczeniu poprzedniego komfortu cieplnego po zastąpieniu ściany betonowej przez płytę ze szkła modyfikowanego.

Skomentować wyniki uzyskane w powyższych punktach.

Dane cieplne:

a) pawilonu

temperatury:	$t_w = 20^\circ\text{C}, t_z = -20^\circ\text{C}.$
współczynniki przewodzenia ciepła:	$\lambda_b = 0,675 \text{ W}/(\text{m K}),$ $\lambda_t = 0,8 \text{ W}/(\text{m K}),$ $\lambda_{wm} = 0,063 \text{ W}/(\text{m K}).$
współczynniki przyjmowania ciepła:	wewnątrz $h_w = 8 \text{ W}/(\text{m}^2 \text{ K}),$ na zewnątrz $h_z = 25 \text{ W}/(\text{m}^2 \text{ K}),$
współczynniki przenikania ciepła:	okien $U_{ok} = 1,6 \text{ W}/(\text{m}^2 \text{ K}),$ szklanej płyty $U_{sp} = 0,9 \text{ W}/(\text{m}^2 \text{ K}),$ drzwi $U_{dr} = 2,6 \text{ W}/(\text{m}^2 \text{ K}),$ stropu $U_{str} = 0,18 \text{ W}/(\text{m}^2 \text{ K}).$

b) paliwa

wartość opałowa węgla $W_{uw} = 25 \text{ MJ/kg}$, $\eta_w = 0,5$, $g_1 = 0,67$.

wartość opałowa gazu opałowego $W_{ug} = 32 \text{ MJ/m}^3$, $\eta_g = 0,95$,
 $r_{\text{CH}_4} = 0,94$, $r_{\text{C}_2\text{H}_6} = 0,03$.

Dane geometryczne:

$S = 10 \text{ m}$, $B = 30 \text{ m}$, $H = 3 \text{ m}$, $S_{ok} = 0,8 \text{ m}$, $H_{ok} = 1,5 \text{ m}$, $S_d = 4 \text{ m}$, $H_d = 2 \text{ m}$,
 $g_b = 0,25 \text{ m}$, $g_t = 0,03 \text{ m}$, $g_{wm} = 0,15 \text{ m}$, $I_{ok} = 6$.

Autor: Jacek Bzowski
Koreferent: Maciej Jaworski

Zadanie 3

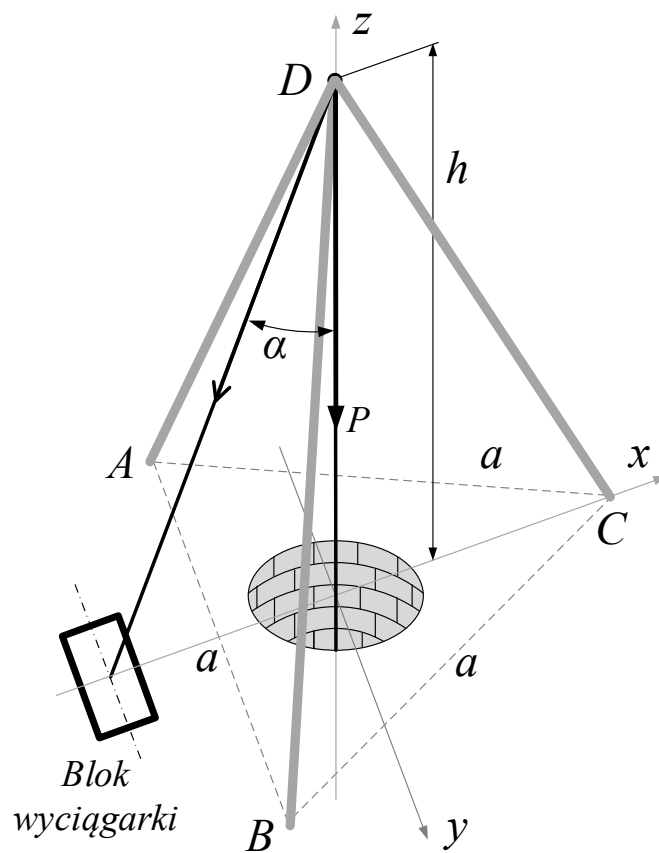
W celu wydobycia ze studni masy o ciężarze P ustawiono nad nią trójnóg $ABCD$ jak na rys.1. Podstawę trójnoga stanowi trójkąt równoboczny ABC o długości krawędzi a .

Punkt D znajduje się na wysokości h . Ciężar wyciągany jest przy pomocy liny przerzuconej przez blok zawieszony w punkcie D i poprowadzonej do wyciągarki E . Blok wyciągarki znajduje się w płaszczyźnie wyznaczonej punktami C , D i połową odcinka AB . Lina pomiędzy punktami D i E tworzy z linią pionu kąt α .

Obliczyć:

1. siły działające w belkach AD , BD i CD .
2. kąt α , przy którym trójnóg może przestać być stabilnym.

Dane: $P = 10000 \text{ N}$, $a = 3 \text{ m}$, $h = 3 \text{ m}$, $\alpha = 30^\circ$.

Rys.1. Trójnóg wyciągarki

Autor: Jacek Bzowski
 Koreferent: Maciej Jaworski